

คำพิพากษาศาลปกครองกรณีเข้าลงทะเบียนเพื่อเสนอราคาช้ากว่าเวลาที่กำหนด

“เหตุสุดวิสัย” ตามมาตรา 8 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หมายถึง เหตุใดๆ อันจะเกิดขึ้นก็ต่อ จะให้ผลพิบัติก็ต่อเป็น เหตุอันไม่อาจป้องกันได้แม้กระทั่งบุคคลผู้ต้องประสบหรือ ใกล้จะต้องประสบเหตุนั้นจะได้จัดการระมัดระวังตามสมควรอันพึง คาดหมายได้จากบุคคลในฐานะและภาวะเช่นนั้น

- คดีหมายเลขดำที่ อ. 1343/2554 คดีหมายเลขแดงที่ อ. 364/2562 ผู้ฟ้องคดี : บริษัท บี ซี ดี ซี จำกัด ผู้ถูกฟ้องคดี : กรมทางหลวงชนบท เป็นการประกวดราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อจ้างเหมาก่อสร้างเสริมผิวลาดยาง AC ถนนสาย สป.1004 แยกทางหลวงหมายเลข 1 - บ้านหาดสองแคว อ.เมืองแก่งคอย จ.สระบุรี ระยะทาง 5.8 กิโลเมตร

ผู้ฟ้องคดีมีคุณสมบัติผ่านเงื่อนไขได้รับคัดเลือกให้เป็นผู้มีสิทธิเข้าเสนอราคาแล้ว แต่วันดังกล่าวผู้รับมอบอำนาจของบริษัท บีซีดีซี มีอาการหน้ามืดจะเป็นลม จำเป็นต้องเข้ารับการรักษาในทันที ระหว่างเดินทางไปยังสถานที่เสนอราคา ซึ่งแพทย์วินิจฉัยว่า เกิดจากอาการเบาหวาน และความดันโลหิตสูง มีอาการแทรกซ้อนจากน้ำตาลในเลือดต่ำ หลังการรักษาได้รับเดินทางไปยังสถานที่เสนอราคาทั้งพยายามโทรศัพท์ติดต่อเพื่อแจ้งเหตุขอซื้อแต่ไม่มีผู้รับสาย ทำให้เข้าเสนอรากางานไม่ทัน ช้ากว่าเวลาลงทะเบียนไป 30 นาที จึงถูกประกาศให้เป็นผู้หมดสิทธิเสนอราคา และถูกยึดหลักประกันซองไว้

เห็นศาลปกครองสูงสุดเห็นว่ากรณีดังกล่าวไม่ใช่เหตุสุดวิสัย เนื่องจากตามระเบียบฯ เหตุดังกล่าวสามารถป้องกันได้โดยสามารถส่งผู้แทนเข้าเสนอราคาได้ถึง 3 คน และจากพฤติการณ์แม้ผู้ฟ้องคดีไม่มีอาการป่วยก็ไม่แน่ว่าผู้ฟ้องคดีจะมาทันกำหนดเวลาหรือไม่ แสดงถึงความไม่เอาใจใส่ซึ่งหากส่งผู้แทนมากกว่า 1 คนแล้วคงป้องกันเหตุที่ผู้แทนคนใดคนหนึ่งไม่สามารถไปลงทะเบียนในกำหนดเวลาได้ จึงถือได้ว่าเป็นความประมาทเลินเล่อของผู้ฟ้องคดีโดยแท้ ผู้ฟ้องคดีแสดงเจตนาสนองรับคำเสนอประกาศประกวดราคาแล้วก่อให้เกิดความผูกพันตามสัญญาหลักประกันซองของผู้ฟ้องคดีจึงมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ตนผูกพันไว้

<http://www.admincourt.go.th/admincourt/upload/admcase/Document/judgement/PDF/2554/01012-541343-1F-620621-0000641575.pdf>

- คดีหมายเลขดำที่ อ. 137/2556 คดีหมายเลขแดงที่ อ. 1205/2560 ผู้ฟ้องคดี : ห้างหุ้นส่วน จำกัด สายสัมพันธ์ ผู้ถูกฟ้องคดี : กรมทางหลวงชนบท กับพวกรวม 2 คน ในงานจ้างก่อสร้าง

ซ่อมสร้างผิวทางเอสฟัลติกคอนกรีต ถนนสาย อท.4007 แยกทางหลวงหมายเลข 3195 – บ้านสามเรือน อ.วิเศษชัยชาญ จ.อ่างทอง ระยะทาง 3 กิโลเมตร

ผู้ฟ้องคดีอ้างเหตุสุดวิสัย เนื่องจากปัญหาจราจรติดขัด ประกอบกับมีเหตุชุมนุมประท้วง แม้เปลี่ยนมาโดยสารรถจักรยานยนต์แล้วก็ตามก็ไม่สามารถมาได้ทัน โดยออกจากสุพรรณตั้งแต่เวลา 05.45 น. ถึงถนนบรมราชชนนีเวลา 7.20 น. และเดินทางถึงสถานที่ประกวดราคาเลยกำหนดเวลาไป 39 วินาที

ศาลปกครองสูงสุดเห็นว่าเหตุดังกล่าวไม่ใช่เหตุสุดวิสัย และสามารถป้องกันได้ เพราะในช่วงเวลาดังกล่าว โดยเฉพาะระหว่าง 8 – 9 นาฬิกา การเดินทางต้องใช้เวลามากพอสมควร หากเกิดอุบัติเหตุจะทำให้รถติดสะสมบนถนนสายนั้นและใกล้เคียง ผู้ใช้ถนนติดตามข่าวโดยเฉพาะจากวิทยุเพื่อหลีกเลี่ยงเส้นทาง ผู้ฟ้องคดีหรือวิญญูชนทั่วไปย่อมทราบดีว่ามีการชุมนุมประท้วงบริเวณนั้นเห็นได้จากสื่อต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นวิทยุ โทรทัศน์ หรือตามหน้าหนังสือพิมพ์ ซึ่งเป็นเหตุอันพึงคาดการณ์ได้ ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้รับเหมาก่อสร้างย่อมต้องมีหน้าที่รับผิดชอบในการเตรียมวางแผน ศึกษาเส้นทาง และบริหารจัดการเวลาไว้ล่วงหน้าให้พร้อมอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้สามารถมาลงทะเบียนหรือมอบหมายให้ผู้แทนมาลงทะเบียนได้ตามกำหนดเวลา และในภาวะเช่นนั้นผู้แทนของผู้ฟ้องคดีสามารถหลีกเลี่ยงเหตุการณ์ดังกล่าวได้โดยการมาให้เร็วกว่าปกติหรือใช้เส้นทางอื่น แต่หาได้กระทำไม่ และยังสามารถส่งผู้แทนได้ถึง 3 คน แต่ก็ไม่ได้กระทำ จึงเป็นความประมาทของผู้ฟ้องคดีเอง

<http://www.admincourt.go.th/admincourt/upload/admcase/Document/judgement/PDF/2556/01012-560137-1F-601207-0000611296.pdf>

- คดีหมายเลขดำที่ อ. 698/2554 คดีหมายเลขแดงที่ อ. 571/2556 ผู้ฟ้องคดี : บริษัท เจมิไนย แอนด์ แอสโซซิเอท จำกัด ผู้ถูกฟ้องคดี : กรุงเทพมหานคร กับพวกรวม 11 คน ประมูลการจ้างเหมาโรงเรียน 5 ชั้นด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

ผู้ฟ้องคดีผ่านคุณสมบัติมีสิทธิเป็นผู้เสนอราคาแล้ว แต่ในวันดังกล่าว เอกสารการประมูลของพนักงานผู้ฟ้องคดีสลับกัน การเดินทางมาเพื่อสับเปลี่ยนโดยรถจักรยานยนต์เกิดอย่างรวดเร็ว จึงเปลี่ยนคัน แต่ไม่สามารถเดินทางมาลงทะเบียนได้ทัน

ศาลปกครองสูงสุดเห็นว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นเหตุการณ์ที่สามารถป้องกันมิให้เกิดขึ้นได้ตามพฤติการณ์เป็นเรื่องๆ ไป ผู้ฟ้องคดีรู้ล่วงหน้าอยู่แล้วว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 มีการประมูลงานจำนวนมากในช่วงดังกล่าว ในทางปฏิบัติย่อมต้องใช้ความระมัดระวังในการทำเอกสารประกวดราคา และมีเวลาเพียงพอที่จะ

ชักซ้อมความเข้าใจกับพนักงานของตนได้ อีกทั้งบริษัทของผู้ฟ้องคดีจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบกิจการในเรื่องการเช่าทำสัญญากับราชการอย่างมืออาชีพ จึงไม่อาจอ้างความบกพร่องของเจ้าหน้าที่ที่ไม่มีความชำนาญและมีการจัดเตรียมเอกสารจำนวนมากจนเกิดการสลับกันได้ การเดินทางมาไม่ทันกำหนดเวลาเกิดจากความบกพร่องของผู้ฟ้องคดีที่ไม่มีความรอบคอบในการจัดเตรียมเอกสารเพื่อใช้ในการเสนอราคาให้ถูกต้องตรงกับสถานที่ที่ใช้ในการประมูล ซึ่งเป็นเหตุที่ผู้ฟ้องคดีสามารถป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นได้ ส่วนการเกิดอุบัติเหตุรถจักรยานยนต์ เป็นเหตุที่เกิดจากความประมาทซึ่งสามารถใช้ความระมัดระวังป้องกันมิให้เกิดขึ้นได้เช่นกัน อีกทั้งเป็นเหตุที่เกิดขึ้นภายหลังการจัดเตรียมเอกสารบกพร่องแล้ว จึงไม่ถือเป็นเหตุสุดวิสัยแต่อย่างใด ดังนั้นเมื่อผู้ฟ้องคดีมาไม่ทันการลงทะเบียนผู้ถูกฟ้องคดีย่อมมีสิทธิยึดหลักประกัน ไม่จำต้องคืน และเงินประกันของที่วางไว้ถือเป็นเบี้ยปรับ

<http://www.admincourt.go.th/admincourt/upload/admcase/Document/judgement/PDF/2554/01012-540698-1F-560716-0000120502.pdf>

- คดีหมายเลขดำที่ อ. 516/2554 คดีหมายเลขแดงที่ อ. 1054/2559 ผู้ฟ้องคดี : บริษัท ชินทรัพย์วัฒนา จำกัด ผู้ถูกฟ้องคดี : กรุงเทพมหานคร ประมูลจ้างปรับปรุงอาคารสำนักงานเขตจตุจักรด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์

ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าในวันเสนอราคาการจรรยาบรรณถนนพหลโยธินติดขัด ประกอบกับฝนตกทำให้เกิดน้ำท่วม และบริเวณดังกล่าวตั้งอยู่ใกล้อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิทำให้การจราจรยิ่งติดขัด เป็นเหตุให้ไปลงทะเบียนช้าไป 15 นาที และได้แจ้งเหตุขัดข้องให้คณะกรรมการการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ทราบเพื่อขอเข้าร่วมประมูล แต่คณะกรรมการไม่ยินยอมและแจ้งให้เป็นผู้หมดสิทธิเสนอราคา เนื่องจากมาไม่ตรงเวลา และยึดหลักประกัน

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า ฟันที่ดังกล่าวเป็นที่รู้กันทั่วไปว่าการจราจรติดขัดตลอดเวลา และเมื่อฝนตกหนักจะยิ่งทำให้การจราจรติดขัดยิ่งขึ้น ประกอบกับข่าวพยากรณ์อากาศ ที่ผู้ฟ้องคดีอ้างเป็นพยานหลักฐาน ซึ่งตรงกับช่วงเวลานัดหมายแสดงให้เห็นว่าผู้ฟ้องคดีน่าจะรู้หรือควรจะรู้แล้วว่าอาจมีเหตุฝนตกตามพยากรณ์อากาศที่กล่าวอ้าง ซึ่งจะเป็นอุปสรรคในการเดินทาง แต่ก็ไม่ได้หาทางป้องกัน จึงถือไม่ได้ว่าการที่ผู้ฟ้องคดีมาลงทะเบียนไม่ทันเกิดจากเหตุสุดวิสัย แต่เกิดจากความประมาทเลินเล่อไม่ระมัดระวังเอาใจใส่ในการป้องกันเหตุหรือคุ้มครองประโยชน์ของผู้ฟ้องคดีเอง และยึดหลักประกันของ

<http://www.admncourt.go.th/admncourt/upload/admcase/Document/judgement/PDF/2554/01012-540516-1F-590920-0000582331.pdf>

- คดีหมายเลขดำที่ อ. 1049/2555 คดีหมายเลขแดงที่ อ. 223/2557 ผู้ฟ้อง : บริษัท ทีจีเอส เอ็นเตอร์ไพรส์ เน็ตเวิร์ค จำกัด ผู้ถูกฟ้อง : การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การประมูลทางอิเล็กทรอนิกส์จัดซื้อระบบชุมสายโทรศัพท์ IP-PABX with Accessories Equipment พร้อมติดตั้ง จำนวน 10 รายการ

ในวันเสนอราคาผู้ฟ้องคดีแจ้งชื่อผู้แทนเข้าสู่กระบวนการเสนอราคา ให้คณะกรรมการประกวดราคา ตรวจสอบก่อนการลงทะเบียน คณะกรรมการตรวจพบว่าหนังสือมอบอำนาจไม่สมบูรณ์ เจ้าหน้าที่ได้แจ้งให้ทำหนังสือมอบอำนาจฉบับใหม่ ก็ได้ดำเนินการส่งหนังสือมอบอำนาจฉบับที่ถูกต้องทางโทรสารและยื่นให้คณะกรรมการถูกต้องแล้ว แต่คณะกรรมการแจ้งให้เอาฉบับจริงมายื่นภายใน 11.00 น. ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถนำส่งหนังสือมอบอำนาจฉบับจริงได้ตามกำหนด จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีไม่ได้ส่งผู้แทนซึ่งเป็นผู้มีสิทธิเสนอราคามาลงทะเบียนตามที่กำหนด จึงประกาศให้ผู้ฟ้องคดีหมดสิทธิเสนอราคา และยึดหลักประกัน

ศาลปกครองสูงสุดเห็นว่า เมื่อผู้ฟ้องคดีตกลงผูกพันตามประกาศของผู้ถูกฟ้องคดีแล้ว ด้วยการยื่นเอกสารประกวดราคาฯ ลงนามในหนังสือแสดงเงื่อนไข และหนังสือค้ำประกัน และนำหนังสือสัญญาค้ำประกันมาวางเป็นประกัน ผู้ฟ้องคดีได้แสดงเจตนาสนองรับคำเสนอของผู้ถูกฟ้องคดี ก่อให้เกิดสัญญาขึ้นแล้ว ความไม่สมบูรณ์ของหนังสือมอบอำนาจของผู้ฟ้องคดีเกิดจากความบกพร่องของผู้ฟ้องคดีเอง และถือเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้เสนอราคาที่ต้องจัดเตรียมเอกสารที่ถูกต้องมาในวันเสนอราคา แต่การมอบอำนาจผู้อื่นให้มาดำเนินการและหนังสือมอบอำนาจไม่สมบูรณ์ เมื่อครบกำหนดเวลาแล้วไม่สามารถนำหนังสือมอบอำนาจมามอบให้คณะกรรมการฯ จึงถือว่ามิได้ส่งผู้แทนผู้มีสิทธิเสนอราคามาลงทะเบียนฯ ผู้ถูกฟ้องคดีมีสิทธิยึดหลักประกัน ทั้งนี้การตรวจสอบหลักฐานการมอบอำนาจต้องตรวจสอบจากฉบับที่แท้จริงที่มีการติดอากรแสตมป์ตามกฎหมาย และไม่ได้แสดงหลักฐานหนังสือมอบอำนาจฉบับที่ถูกต้องแก่ศาลแต่อย่างใด ถือว่าผู้ฟ้องคดีไม่ได้ส่งผู้มีอำนาจประกวดราคาตามเงื่อนไข

<http://www.admncourt.go.th/admncourt/upload/admcase/Document/judgement/PDF/2555/01012-551049-1F-570613-0000132017.pdf>

